

Handläggare:
Gabriella Luoma
08 508 18 129
Rita Zimmerhofer
08 508 18 127

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2014-03-13

Ändrade riktlinjer för tobaks- och folkölstillsynen samt kontroll av receptfria läkemedel

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till ändrade riktlinjer för tobaks- och folkölstillsynen samt kontroll av receptfria läkemedel.

Steinunn Á Håkansson
stadsdelsdirektör

Birgitta Thulén
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges riktlinjer för tobaks- och folkölstillsyn reviderades senast 2011. Nu föreslår socialnämnden en ny revidering, bland annat utifrån den planerade lagändringen som skulle innebära att kontrollköp åter får göras. Tillsynsavgifterna har inte ändrats sedan 2008 och därefter har stadsdelsnämnderna fått utökat ansvar för tillsynen. En höjning av avgifterna föreslås.

Förvaltningen är positiv till förslaget. De ändrade riktlinjerna kommer att kunna ge en bra vägledning i tillsynsarbetet. Det är bra om möjligheten till kontrollköp kan återinföras. Det är också bra att tillsynsavgifterna regleras, även om de höjningar som föreslås kunde varit större.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förskola och fritid.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har tidigare fastställt riktlinjer för tobaks- och folkölstillsynen. Riktlinjerna reviderades och förtydligades senast 2011. Syftet med riktlinjerna är att säkerställa rättsäkerhet och likabehandling i staden.

Mellan 2006 och 2009 ingick kontrollköp som en del i stadens tillsynsarbete. Sedan december 2009 har detta inte varit möjligt då Justitieombudsmannen och Folkhälsoinstitutet konstaterade att kontrollköp var dold myndighetsutövning. Nu finns på riksdagens bord ett förslag om lagändring så att kontrollköp åter blir möjligt att genomföra. Frågan behandlas i början av mars. Bland annat mot bakgrund av detta har socialnämnden utarbetat ett förslag till ändrade riktlinjer för stadens tobaks- och folkölstillsyn. De nya riktlinjerna utgår från att riksdagen godkänner kontrollköp som tillsynsметod.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till Farsta stadsdelsnämnd för yttrande senast den 20 mars 2014.

Remissen i sammanfattning

Stadens riktlinjer ska ge stöd och vägledning i det praktiska arbetet med att tolka lagstiftningen i tillsynsarbetet. Socialnämnden föreslår några ändringar i riktlinjerna, varav stadsdelsnämnderna berörs av följande:

- Tillsynsavgifterna ändras.
- Vid behov genomförs lokala informationsträffar för handlarna i stadsdelsområdet, tillsammans med socialförvaltningens centrala samordnare.
- För stadens alla handlare genomförs ett gemensamt utbildningstillfälle per termin
- Kontrollköp återinförs.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Tillsynsavgifterna har inte höjts sedan 2008. Därefter har stadsdelsnämnderna fått utökat tillsynsansvar när det gäller kontroll av märkning av cigaretter och marknadsföring. Om riksdagen återinför kontrollköp som tillsynsметod så omfattar det

både tobak och folköl. Kontrollköpen av folköl och tobak är ett drogförebyggande arbete och ett mycket viktigt verktyg för att göra ett gott tillsynsarbete, då det är förvaltningens enda sätt att se om handlarna verkligen förvissat sig om att ungdomen fyllt 18 år genom att begära legitimation. Dessutom ska det göras uppföljningsbesök hos de handlare som sålde folköl eller tobak till ungdomen.

Om butikerna inte begär legitimation vid kontrollköpen, och ungdomen får köpa folköl eller tobak, så får förvaltningen inte sälja tillbaka varan till handlaren. Ett paket cigaretter kostar idag omkring femtio kronor, en kostnad som förvaltningen alltså måste stå för.

Kontrollköpen gör att arbetstiden som stadsdelsnämnderna måste lägga på tillsynen ökar. De avgiftshöjningar som föreslås i remissen kommer inte att täcka tiden för tillsynsarbetet och kostnaden för kontrollköpen.

Förvaltningen ställer sig positiv till att utbildning för handlare sker centralt och att den lokala informationen för handlare genomförs vid behov, tillsammans med den centralt placerade samordnaren.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Socialnämndens förslag till riktlinjer för tobaks- och folkölstillsyn samt kontroll av vissa receptfria läkemedel